Náučný chodník Škorčie

Kraj:	Žilinský
Okres:	Kysucké Nové Mesto
Geomorfologická jednotka:	Javorníky
Geologické jednotky:	kvartérne sedimenty (proluviálne, fluviálne) a flyšové pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Kysucké Nové Mesto, aut. stanica / vlak Kysucké Nové Mesto a pešo 1,7 km k severu
Východisko:	Kysucké Nové Mesto, ul. Horná Skotňa
Trasa:	Kysucké Nové Mesto, ul. Horná Skotňa – južným svahom východnej rázsochy vrchu Tábor s krížovou cestou – Tábor (697 m n. m.)
Dĺžka, prevýšenie:	2,3 km, prevýšenie 330 m
Čas prechodu:	1,5 h
Počet zastávok:	6
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: kultúrno-historické, prírodovedné, včelárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: V závere sa trasa pripája na modrú turistickú značku.

Rok otvorenia: 2022

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; opis zastávok a virtuálna prehliadka náučného chodníka > na stránke jeho tvorcu

Kontakt: Občianske združenie SYTEV, Lipová 810/30, 024 01 Kysucké Nové Mesto, tel. 0910 489 591

Poznámky: (1) Náučný chodník vedie čiastočne súbežne s trasou krížovej cesty zo severného okraja Kysuckého Nového Mesta na vrch Tábor. (2) Informačné panely obsahujú okrem názvu náučného chodníka (Škorčie) aj logo s názvom „Náučný chodník Kysuckého Nové Mesto“.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre vlastivednú vychádzku. Odporúčame návštevu Kysuckej hvezdárne neďaleko východiska náučného chodníka.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Kysucké Nové Mesto. Okresné mesto na severozápadnom Slovensku severne od Žiliny v Kysuckej kotline v najvýchodnejšej časti Javorníkov pozdĺž rieky Kysuce v oblasti ústí potokov Neslušanka, Vadičovský potok a Snežnica. Prvýkrát sa písomne spomína v roku 1254. V priebehu 13. a 14. storočia získavalo mestské privilégiá (právo trhu, právo mýta). Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom, chovom oviec, obchodovaním a remeslami. Na začiatku 19. storočia patrilo medzi najväčšie remeselnícke strediská na Považí – bolo tu 20 odborov remeselnej výroby s 239 majstrami (súkenníci, čižmári, kováči, zámočníci, hrnčiari, krajčíri a i.). Vyše 600 rokov bolo správnym centrom dolných Kysúc. V 19. storočí význam mesta pre vysťahovalectvo, povodne a ničivé požiare upadal. Postupne sa vyvinulo v drevárske priemyselné stredisko. Prudký rozvoj nastal po roku 1950 s vybudovaním Závodov presného strojárstva (od roku 1966 Závody valivých ložísk – ZVL) na výrobu guľkových ložísk. Štátny podnik sa po roku 1993 transformoval a výroba pokračuje naďalej v rámci viacerých iných spoločností. Socialistická prestavba s rozsiahlou panelovou výstavbou sídliska v roku 1985 čiastočne zasiahla historické jadro mesta. Jeho zvyšok bol pre zachovanú pôdorysnú štruktúru s centrálnym námestím a radovou zástavbou domov s historickou parceláciou a pôvodným eklekticko-secesným tvaroslovím s umelecko-historickými a výtvarnými hodnotami jednotlivých objektov v roku 1991 vyhlásený za pamiatkovú zónu. Z historických pamiatok sú významné napr. rímskokatolícky farský kostol sv. Jakuba staršieho, pôvodne gotická stavba s predstavanou vežou z konca 13. storočia, viackrát zásadne prestavaný, naposledy neorománsky v roku 1906, rímskokatolícky kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie pôvodne barokový (1746), klasicisticky prestavaný (1807), budova starej fary – pôvodne renesančná stavba zo začiatku 16. storočia (dnes hotel) a pivovar – dvojpodlažná renesančná stavba (okolo 1650 – 1670), obnovená v roku 1999 (hotel) a viacero meštianskych domov. Súčasťou mesta sú bývalé obce Budatínska Lehota, Dubie a Oškerda. Na západnom okraji mesta stojí Kysucká hvezdáreň, jedno z troch pracovísk Krajskej hvezdárne v Žiline > viac v hesle v Náučnom chodníku Dubie.

Tábor (697 m n. m.). Výrazný vrch severozápadne nad Kysuckým Novým Mestom vo východnom okraji Javorníkov budovaný paleogénnymi bystrickými ílovcami, pieskovcami s glaukonitom a arkózovými pieskovcami flyšového pásma. Na jeho vrchole bola v roku 2016 postavená na mieste

starej rozhľadne, zničenej kalamitou v 50. rokoch 20. storočia, štvorpodlažná **rozhľadňa** z jedľového dreva z miestneho urbárskeho lesa. Okrem turistickej kruhovej vyhliadky na dolné Kysuce a Malú Fatru slúži aj pre lesníkov na protipožiarne hliadky a monitorovanie lesa.

Kysucká hvezdáreň v Kysuckom Novom Meste > pozri Náučný chodník Dubie

Javorníky. Rozsiahly horský geomorfologický celok na severozápadnom okraji Slovenska medzi Lysou pod Makytou, Púchovom, Bytčou, Žilinou, Čadcou a Makovom, smerom na západ malou časťou presahujúci na východnú Moravu, resp. do Česka. Medzi Púchovom a južným okrajom Považskej Bystrice zasahujú neďaleko aj na ľavú stranu Váhu. U nás susedia na severe s Turzovskou vrchovinou a Kysuckými Beskydami, na východe s Kysuckou vrchovinou a kratučko so Žilinskou kotlinou a Súľovskými vrchmi a na juhu s Považským podolím a Bielymi Karpatmi. Majú plochý málo rozčlenený ústredný chrbát, Veľkým Javorníkom dosahujúci nadmorskú výšku 1 071 m. Budované sú prevažne paleogénnymi horninami flyšového pásma, pričom masívne chrbty s hornatinovým reliéfom sa viažu na série s prevahou rôznych typov pieskovcov. Doliny na juhovýchodnom úbočí horstva s rozširujúcimi sa až kotlinovými úsekmi sa vyvinuli v územiach s prevažujúcimi ílovcami a vrchovinovým prípadne len pahorkatinovým reliéfom, tvoriac nápadnú tiahlu zníženinu – Javornícku brázdu – so sídlami (Papradno, Štiavnik, Kolárovice, Veľké Rovné, Dlhé Pole) a poľnohospodárskym využitím zeme, na rozdiel od zvyšku zalesneného horského územia. Juhozápadnú časť celku medzi Púchovom a Predmierom, resp. dolinou Štiavnika buduje bradlové pásmo (zlepence, pieskovce, hľuznaté vápence, sliene a i.), čo sa prejavuje väčšou členitosťou reliéfu s výskytom skalných foriem. V oblasti celého pohoria sú priaznivé litologické podmienky pre tvorbu početných zosuvov. Pohorie odvodňujú potoky ústiace do Váhu alebo Kysuce (na Morave do Vsetínskej Bečvy). Na jeho južnom okraji sa nachádza na Váhu vodná nádrž Nosice. Pri jej výstavbe v roku 1952 náhodne navŕtali veľmi kvalitnú minerálnu vodu, zložením takmer totožnú s kyselkou v Luhačoviciach, čo bolo faktorom vzniku kúpeľov Nimnica, najmladších na Slovensku. Vo vyšších častiach pohoria prevládajú bukové a jedľovo-bukové lesy, v nižšie ležiacich kotlinkách a dolinách sú popri sídlach lúky, pasienky a polia. Stredná časť Javorníkov predstavuje plošne väčšiu polovicu územia Chránenej krajinnej oblasti Kysuce (moravská časť Javorníkov je súčasťou CHKO Beskydy).

Názvy informačných panelov

1. Náučný chodník Škorčie
2. Rastliny v našich lesoch
3. Živočíchy v našich lesoch
4. Včelárstvo na Kysuciach
5. Pozorovateľňa
6. Rozhľadňa Tábor

Informačné panely v teréne nie sú číslované.

Náučný chodník Škorčie
Včelárstvo na Kysuciach

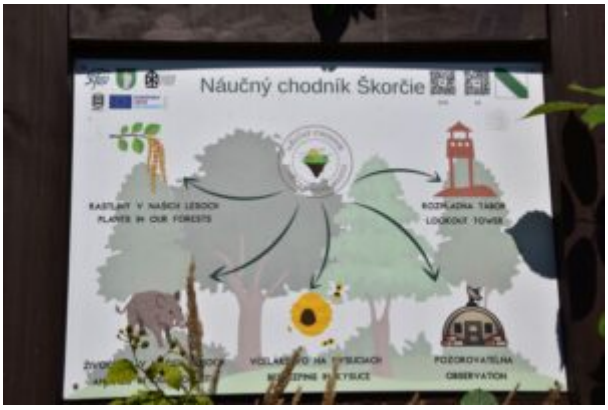

Náučný chodník Škorčie
RASTLINY V NAŠICH LESOCH
PLANTS IN OUR FORESTS
ROZHĽADŇA TÁBOR
LOOKOUT TOWER
POZOROVATEĽŇA
OBSERVATION

6
5
4
3
2
1

KYJOVSKÉ
NOVÉ MLÝNY